

FM 2014/50

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om muligheden for udvikling af en grønlandsk smykkeproduktion til eksport baseret på småskala minedrift af smykkesten. Redegørelsen bør også beskrive barrierer og muligheder for eksport af grønlandsk producerede smykkesten.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Landets ikke-levende ressourcer er befolkningens skat. Vore ikke-levende ressourcer bør i langt højere grad komme landets befolkning til gode end tilfældet er i dag. De ikke-levende ressourcer er ikke noget, som udlændinge alene er i stand til at behandle, at forarbejde og at nyde godt af i økonomisk henseende. Landets befolkning skal have forrang til at drage fordel af dem. Der er høj arbejdsløshed. Deraf skal man ikke tro, at det kun er udlændinge, der er i stand til at skabe arbejdspladser. Det er ikke rigtigt, vi bør gøre en indsats for at udvikle kompetencen hos fastboende til at kunne arbejde med ikke-levende ressourcer og smykkesten.

Hvorfor er det kun miner med hundredevis af ansatte, vi er opsatte på at udvikle? Hvorfor tilbyder vi ikke vejledning i hvordan man skaber nye arbejdspladser, drevet og forvaltet af fastboende, ved effektivt at udnytte vore egne ikke-levende ressourcer? Fremfor at give andre et stykke bestillingsarbejde, bør vi selv i højere grad prøve på at udnytte vore økonomiske udviklingsmuligheder mere effektivt.

Hvad vi ved i dag er, at det er meget vanskeligt for fastboende dels at håndtere arbejdet med at skaffe udnyttelsestilladelser til smykkesten, dels at håndtere bureaukratiet. Denne situation er uacceptabel fordi den, fremfor at give os forrang, udgør en alvorlig hindring for at vi effektivt kan udnytte vore muligheder her i landet. For det er på tide at tage ansvar og prøve at finde løsninger på den tunge arbejdsgang, bureaukratiet byder klienterne, og som nu har stået på over en længere årrække.

Hvis man skal vurdere grønlandsk politik politisk, så må man sige, at et opgør med råstofsektorens afhængighed af udlandet er tiltrængt. Et af de steder, Råstofudvalget kom til under en orienteringsrejse, var en kæmpemine, der havde eksisteret i 100 år, og som fastboende var gået i gang med at bryde for 100 år siden uden andre redskaber end deres egne hænder. Den er i dag blandt de teknisk mest avancerede miner i verden. På trods af at der var tale om en mine skabt af et folk, der undlod at lade fremmede klare opgaven. Hele fortjenesten tilfalder landets befolkning. Troen på egne kræfter lønner sig hvert år, og det økonomiske udbytte bruges den dag i dag til at styrke landets økonomi.

Vi lader tingene ske i for højt et tempo. Det er en kendsgerning, at befolkningen stadig er delt i spørgsmålet om råstoffer. Vi kunne have undgået sådanne tilstande, såfremt vi i vores planlægning havde taget udgangspunkt i os selv, fremfor udelukkende at kigge udad. Det er for at gøre alvor af en ide som denne, at jeg fremsætter dette forslag til Inatsisartut. For der er brug for at lægge tingene til rette. Der skal ikke kun samarbejdes om forholdet mellem vort land og omverdenen. Selve arbejdet for at skabe noget sammen som et samfund rummer også en masse muligheder.

Der er en masse ting, vi kan samarbejde om, og mulighederne er ubegrænsede. Der bliver stadig flere og flere, som gerne vil bryde smykkesten. Der er virkelig mange, som gerne vil i gang, og som gerne vil gøre den til en levevej og som er indstillet på at udnytte denne mulighed som en indtægtskilde for landet. Men folk støder på problemer fordi vejledningen er så begrænset og fordi alt for snævre rammer sætter hindringer. Og det er hvad vi skal rette op på ved at samarbejde.

Der er brug for at vi fremmer landets beskæftigelsesmuligheder og landets økonomi i et samarbejde med folk, der gerne vil bryde smykkesten, og med folk der allerede bryder smykkesten. Det er ønskeligt med en tilbundsgående vurdering af den nuværende tilstand, der skyldes blokpolitik og et forskelligt syn på tingene.

Er der nogen, der kan være uenig i udsagnet om at samfundets første interesse bør være den at løfte vort eget land i flok? Det er først, når der stilles hindringer i vejen og i sammenhænge, hvor man stiller hindringer i vejen for i flok at løfte landet, at vi så begynder at stille krav om nye muligheder. Jeg mener, at fastboende sagtens selv kan klare at bryde smykkesten. Deri ligger vore nye muligheder for at skabe nye arbejdspladser og nye indtægtskilder. Det eneste, der mangler, er at lægge tingene til rette ved effektivt at udnytte mulighederne.

Jeg er spændt på at høre hvad medlemmerne af Inatsisartut mener om dette korte forslag. Jeg håber at vi kan samles om at uddybe synspunktet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil være forbundet med administrative omkostninger for Selvstyret eftersom der skal stilles administrative ressourcer til rådighed for at udføre analysearbejdet. Det vurderes udgifterne til at udarbejde evalueringen vil beløbe sig til et ¼ AC-årsværk af 125.000 kr. Det forventes at denne udgift holdes inden for den fastsatte bevilling, hvilket kan føre til en nedprioritering af andre aktiviteter.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Der forventes ingen direkte henførbare udgifter for borgerne.